

Lehdistötiedote

Luxemburg, 5. tammikuuta 2021

Tarkastajat arvioivat oikeusvaltioperiaatetta koskevaa EU:n tukea Länsi-Balkanille

Euroopan tilintarkastustuomioistuin arvioi parhaillaan niiden EU:n toimenpiteiden vaikuttavuutta, joilla tuetaan oikeusvaltioperiaatetta Länsi-Balkanilla. Oikeusvaltioperiaatteen toteutuminen on edellytyksenä EU:hun liittymiselle. Tarkastus kattaa neljä ehdokasmaata (Albania, Pohjois-Makedonia, Montenegro ja Serbia) ja kaksi mahdollista ehdokasmaata (Bosnia ja Hertsegovina ja Kosovo).

Oikeusvaltioperiaate on eurooppalainen perusarvo. Oikeusvaltioperiaatteelle ei ole virallista EU:n määritelmää, mutta sen katsotaan yleisesti käsittävän seuraavat kuusi periaatetta: yhdenvertaisuus lain edessä, oikeusvarmuus, vallanjako, riippumattomat ja puolueettomat oikeusistuimet, läpinäkyvät ja demokraattiset lainsäädäntömenettelyt sekä tehokas tuomioistuinvalvonta. Oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen liittyy näin ollen erottamattomasti korruption torjuntaan. Se on myös keskeinen edellytys talouskasvulle.

Jotta ehdokasmaat voivat liittyä EU:hun, niiden on osoitettava, että niillä on valmiudet täyttää vuoden 1993 Kööpenhaminan kriteerien mukaiset EU-jäsenyyden velvoitteet. Näistä kriteereistä ensimmäisessä edellytetään, että ehdokasmaalla on kehittyneet ja vakaat valtioelimet, joilla taataan demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojeleminen. Liittymisneuvottelujen nopeus riippuu siis pitkälti tällä alalla saavutetusta edistyksestä.

”Oikeusvaltioperiaatteen toteutuminen on ehdoton edellytys EU-jäsenyydelle. Länsi-Balkanin mailla on kuitenkin edelleen korruptioon ja julkisten instituutioiden toimintaan liittyviä ongelmia, jotka vaikeuttavat niiden liittymistä EU:hun”, toteaa tarkastuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Juhan Parts. ”Arvioimme tarkastuksessamme, auttaako EU todella Länsi-Balkanin maita edistymään näillä aloilla, jotta ne voivat pian edetä kohti unionin jäsenyyttä.”

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen laatiman tarkastuksen ennakkoesittelyn keskeiset tiedot. Ennakkoesittely löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu englanniksi.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

EU:n suhteet Länsi-Balkanin maihin hoidetaan niin kutsutun vakautus- ja assosiaatioprosessin puitteissa. Prosessi tukee oikeusvaltioperiaatetta pääasiassa poliittisen vuoropuhelun kautta sekä antaa taloudellista ja teknistä apua tarvittavien uudistusten toteuttamiseksi. Kaiken kaikkiaan EU myönsi kaudella 2014–2020 Länsi-Balkanin maille noin 700 miljoonaa euroa oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien tukemiseen. Määrä on 16 prosenttia EU:n kahdenvälisestä avusta näille maille.

Juuri käynnistetyn tarkastuksen tavoitteena on selvittää, miten vaikuttavalla tavalla nämä toimenpiteet ovat vahvistaneet oikeusvaltioperiaatetta Länsi-Balkanilla. Tarkastajat arvioivat EU:n oikeusvaltioperiaatteen edistämiseksi antaman tuen osalta erityisesti,

- o onko tuki suunniteltu asianmukaisesti
- o onko tukea käytetty hyvin siten, että se kohdentuu havaittujen keskeisten ongelmien ratkaisemiseen
- o onko tuki johtanut konkreettisiin ja kestäviin parannuksiin EU:n normien mukaisesti.

Taustatietoja

Tänään julkaistussa tarkastuksen ennakkoesittelyssä annetaan tietoa meneillään olevasta tarkastustehtävästä, joka koskee oikeusvaltioperiaatteen vahvistamista Länsi-Balkanilla (tarkastus ei kata Turkia, joka on viides virallinen ehdokasmaa). Tarkastuksen on määrä valmistua vuoden 2021 loppupuolella. Tarkastusten ennakkoesittelyt perustuvat ennen tarkastuksen käynnistämistä suoritettuun valmistelutyöhön. Niissä ei esitetä tarkastushavaintoja, johtopäätöksiä tai suosituksia. Tarkastuksen ennakkoesittely löytyy kokonaisuudessaan englanninkielisenä tilintarkastustuomioistuimen sivustolta eca.europa.eu.

Tilintarkastustuomioistuin suorittaa parhaillaan myös tarkastusta, joka koskee [EU:n tukea laajamittaisen korruption torjuntaan Ukrainassa](#).

Ennakkoesittelyä koskevat tiedustelut

Vincent Bourgeois – sähköposti: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
Puhelin: (+352) 4398 47502 / matkapuhelin: (+352) 691 551 502